EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2022/1762,

annettu 4 päivänä toukokuuta 2022,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0094/2022),

A. toteaa, että Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2020 oli 625 088 022,57 euroa, mikä merkitsee 12,04 prosentin lisäystä vuoteen 2019 verrattuna; toteaa, että unionin kokonaisrahoitusosuus instituutin vuoden 2020 talousarviosta oli 546 629 182,74 euroa, mikä oli 31,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019; toteaa, että inflaatioaste unionissa vuonna 2020 oli 0,7 prosenttia;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan instituutin tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2020 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että instituutin tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2020 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,85 prosenttia eli 2,81 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2019; toteaa, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 99,13 prosenttia, mikä merkitsee 1,56 prosentin lisäystä vuoteen 2019 verrattuna;

2. toteaa instituutin erään tilapäisen työntekijän 1 200 euron matka- ja oleskelukulujen korvaamista koskevan seurantahavainnon osalta, että varovaisuuden varmistamiseksi ja kaksinkertaisen rahoituksen riskin ehkäisemiseksi instituutin tilapäisen henkilöstön palveluja koskevassa puitesopimuksessa kielletään toimeksisaajien edustajille maksettavien korvausten käyttö; panee merkille, että korjaavana toimenpiteenä instituutti mukauttaa parhaillaan toimintalinjojaan, jotta ne kattaisivat tilapäistyöntekijöille tosiasiallisesti aiheutuneet virkamatkakustannukset; panee lisäksi merkille instituutin vastauksen, jonka mukaan sen tilapäinen henkilöstö ei tehnyt virkamatkoja vuonna 2020; kehottaa instituuttia tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tulevasta edistymisestä tässä asiassa;

Toiminnan tuloksellisuus

3. panee merkille, että osaamis- ja innovaatioyhteisöt eivät käyttäneet instituutin myöntämiä avustusmääriä kokonaisuudessaan; panee merkille, että instituutin henkilöstön toimien määrässä ei tapahtunut lisäystä, joka vastaisi instituutin määrärahojen lisäystä ja osaamis- ja innovaatioyhteisöjen määrän kasvua;

4. pitää myönteisenä, että vastauksena covid-19-pandemian aiheuttamiin haasteisiin instituutti käynnisti onnistuneesti kriisinhallinta-aloitteen ja hallinnoi sitä osana pandemian torjuntaa koskevia hankkeitaan, joilla pyrittiin tukemaan Euroopan innovaatioklusteria; panee merkille, että instituutin hallintoneuvosto päätti vuonna 2020 ottaa käyttöön 60 000 000 euroa lisärahoitusta innovoijille, jotka tuottavat vaikutuksiltaan merkittäviä ratkaisuja, joilla vastataan covid-19-pandemian aiheuttamaan ennennäkemättömään sosiaaliseen ja taloudelliseen haasteeseen;

([1]) EUVL C 114, 31.3.2021, s. 189.

5. panee edellisvuosien seurantaa koskevien havaintojen osalta merkille, että instituutti on määrittänyt mahdollisuuksia jakaa resursseja, kehittää synergioitaan ja lisätä yhteistyötä muiden unionin virastojen kanssa tehokkuuden parantamiseksi; pitää erityisen myönteisenä, että vuonna 2020 allekirjoitettiin Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ja Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston kanssa kolme yhteisymmärryspöytäkirjaa, jotka koskivat koulutuspalveluita, hankintakäytäntöjä, sisällön jakamista ja henkilöstöhallintoa; panee lisäksi merkille, että instituutti on kiinnostunut osallistumaan Unkarin hallituksen toteuttamaan hankkeeseen, jonka tavoitteena on tarjota yhteisiä toimistotiloja kaikille Budapestiin sijoittautuneille kansainvälisille järjestöille; kehottaa instituuttia tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle näiden kumppanuuksien kehityksestä;

6. panee merkille, että instituutti on toteuttanut toimia parantaakseen verkkoturvallisuuttaan ja lisätäkseen sisäisten toimintojensa ja hallinnointimenettelyjensä digitalisaatiota; kehottaa instituuttia tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle näiden toimenpiteiden toteuttamisesta;

Henkilöstöpolitiikka

7. panee merkille, että 31. joulukuuta 2020 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 95,56 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 45 väliaikaisesta toimesta 43 oli täytettynä (verrattuna 44 hyväksyttyyn toimeen vuonna 2019); panee merkille, että vuonna 2020 instituutin palveluksessa työskenteli lisäksi 22 sopimussuhteista toimihenkilöä ja yksi kansallinen asiantuntija;

8. panee sukupuolten tasapuolisen edustuksen osalta huolestuneena merkille, että instituutin ylempään ja keskijohtoon kuuluvista viisi kuudesta (83 prosenttia) on miehiä; panee tyytyväisenä merkille sukupuolten tasapuolisen edustuksen instituutin hallintoneuvostossa, jossa kuusi kahdestatoista jäsenestä edustaa samaa sukupuolta (50 prosenttia), sekä sukupuolten tasapuolisen edustuksen instituutin koko henkilöstössä, jossa 37 yhteensä 64 työntekijästä (57,81 prosenttia) on naisia;

9. panee merkille, että kolme instituutin hallintoneuvoston jäsentä saa yhä talousarviosta varoja neuvonantajina, sopimussuhteisina toimihenkilöinä tai muista tehtävistä instituutissa ja että kaksi heistä on entisiä Euroopan parlamentin jäseniä ja yksi entinen komission jäsen; panee lisäksi merkille, että vuosina 2020–2021 eräs toinen parlamentin entinen jäsen sai 15 000 euroa synergioihin Euroopan rakenne- ja investointirahastojen kanssa liittyvien neuvontapalvelujen tarjoamisesta instituutin kanssa tehdyn palvelunhankintasopimuksen nojalla;

10. panee merkille, että vuonna 2020 työmäärä kasvoi ja Horisontti 2020 -ohjelman ja Horisontti Eurooppa -ohjelman välisestä siirtymäkaudesta aiheutui lisätehtäviä; panee merkille, että vuonna 2020 instituutin kahdeksalle osaamis- ja innovaatioyhteisölle osoitettiin 600 miljoonan euron lisärahoitusosuus niiden vuoden 2020 liiketoimintasuunnitelmien täytäntöönpanoa varten; panee lisäksi merkille, että covid-19-pandemian vuoksi instituutti käynnisti kriisinhallinta-aloitteen tukeakseen yhteisöään ja Euroopan innovaatioperhettä;

11. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että avoimia toimia koskevien ilmoitusten julkaisemista koskevan, vuodelta 2017 peräisin olevan huomautuksen täytäntöönpano on edelleen kesken, koska instituutti ei julkista johdonmukaisesti avoimia toimiaan EU:n henkilöstövalintatoimiston verkkosivustolla;

12. pitää osana henkilöstöpolitiikkaa toteutettuja toimia etätyön ja terveellisen elämän edistämiseksi myönteisinä ja kannustaa edelleen virastoa kehittämään pitkän aikavälin henkilöstöhallinnon kehystä, jossa käsitellään työ- ja yksityiselämän tasapainoa, elinikäistä ohjausta ja urakehitystä, sukupuolten tasapuolista edustusta, etätyötä, maantieteellistä tasapainoa sekä vammaisten henkilöiden palvelukseenottoa ja integrointia;

Hankinnat

13. panee merkille, että instituutin vuoden 2020 hankintasuunnitelmaan lisättiin vuoden aikana uusia menettelyjä; panee merkille, että instituutti saattoi 95 prosenttia hankintamenettelyistä päätökseen suunnitelmansa mukaisesti; toteaa instituutin raportoineen, että kaikki sen ensisijaiset menettelyt saatiin päätökseen lukuun ottamatta uutta viestintäpalveluja ja tapahtumien hallintaa koskevaa puitesopimusta; panee lisäksi merkille, ettei vuonna 2020 ollut hankintamenettelyihin liittyviä virallisia valituksia eikä oikeustapauksia;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

14. panee merkille instituutin nykyiset toimenpiteet ja jatkuvat pyrkimykset, joiden tarkoituksena on turvata avoimuus, eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä varmistaa väärinkäytösten paljastajien suojelu; toteaa, että instituutti julkisti verkkosivustollaan hallintoneuvostonsa jäsenten ja ylemmän johdon eturistiriitoja koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot;

15. panee merkille, että instituutti raportoi yhdestä väärinkäytösten paljastamista koskevasta tapauksesta vuonna 2019 ja että siihen sovellettiin sisäisiä sääntöjä; toteaa, että instituutin väärinkäytösten paljastajia koskevia toimintaperiaatteita ei ole vielä mukautettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2019/1937 ([2]); kehottaa instituuttia huolehtimaan toimintaperiaatteiden täydellisestä mukauttamisesta, kun niitä seuraavan kerran tarkistetaan;

16. panee vuoden 2019 vastuuvapausmenettelyn seurannan osalta merkille, että instituutti käynnisti vuonna 2020 menettelyn, jossa tarkastellaan sitä, miten instituutin osaamis- ja innovaatioyhteisöt soveltavat hyvän hallintotavan periaatteita;

Sisäinen valvonta

17. panee merkille, että instituutin sisäisen tarkastuksen toiminnon kertomuksen mukaan seurantatarkastuksen piiriin kuuluvista 69 suosituksesta 28 keskeneräisen suosituksen käsittely päätettiin, seitsemän keskeneräisen suosituksen luokitusta alennettiin ja yksi vuoden 2016 tietotekniikan tarkastuksesta peräisin oleva käyttöoikeuksien hallintaa koskeva keskeneräinen suositus päivitettiin kriittiseksi; kehottaa instituuttia pitämään tätä kriittistä riskiä mahdollisena periaatteen 11 puutteena arvioidessaan sisäisen valvonnan järjestelmää;

18. panee merkille, että yhdessäkään instituutin sisäisen valvonnan järjestelmän osassa ei havaittu merkittäviä puutteita, jotka voisivat vaarantaa toiminnallisten, taloudellisten tai valvontatavoitteiden saavuttamisen ja estää johtajaa allekirjoittamasta vahvistuslausumaa; toteaa kuitenkin, että periaatteiden 12 ja 17 osalta tarvitaan joitakin lisäparannuksia, jotka kuuluvat luokkaan 2, etenkin siten, että lyhennetään viivettä keskeneräisten suositusten täytäntöönpanon suunnitellussa vauhdissa sekä vuonna 2020 toteutetuista korjaavista toimista tiedottamiseen käytettävää aikaa;

Covid-19-pandemiaan liittyvät toimet ja toiminnan jatkuvuus

19. panee merkille, että instituutin hallintoneuvosto päätti toukokuussa 2020 ottaa käyttöön 60 miljoonaa euroa instituutin kohdentamattomia varoja tukeakseen entistä enemmän opiskelijoita, yrittäjiä ja innovoijia, joihin covid-19:n maailmanlaajuinen leviäminen on vaikuttanut; panee merkille, että instituutin kriisinhallinta-aloitteella tuettiin uusia yritys- ja muita hankkeita, joilla vastattiin covid-19-pandemiaan yritystukivälineiden kautta kohdennetun tuen antamiseksi vaikutukseltaan ja kasvupotentiaaliltaan suurille yrityksille, nopeasti kasvaville yrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille, sekä pandemian torjuntaa koskevia hankkeita, joissa on syntynyt ja pantu täytäntöön lyhyen aikavälin innovointitarpeisiin vastaavia hankkeita, joilla puututaan suoraan covid-19-pandemiaan;

Muita huomautuksia

20. suhtautuu myönteisesti instituutin toimiin, joilla se pyrki vuonna 2020 parantamaan edelleen näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa sekä kestävän kehityksen strategiaansa;

21. panee merkille instituutin yleisten tietoturvaperiaatteiden täytäntöönpanoprosessin, kyberturvallisuuden tieto- ja viestintätekniset näkökohdat mukaan lukien; panee merkille, että toistaiseksi ohjeistuksen ja tämän ohjelman täytäntöönpanon tärkein tulos on se, että instituutti ei ole ilmoittanut mistään kyberturvallisuuspoikkeamista;

22. muistuttaa, että on tärkeää lisätä instituutin sisäisen toiminnan ja hallinnoinnin digitalisointia mutta nopeuttaa myös menettelyjen digitalisointia; korostaa, että instituutin on jatkossakin toimittava tässä suhteessa ennakoivasti, jotta virastojen välille ei missään tapauksessa synny digitaalista kuilua; kiinnittää kuitenkin huomion siihen, että on toteutettava kaikki tarvittavat turvatoimet, jotta vältetään käsiteltävien tietojen verkkoturvallisuuteen kohdistuvat riskit; kehottaa instituuttia nopeuttamaan kyberturvallisuusperiaatteidensa kehittämistä ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle niiden valmistumisesta;

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23. lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

23. pitää valitettavana, että instituutti ei ole toistaiseksi asettanut hiilidioksidin vähentämistavoitteita; panee kuitenkin tyytyväisenä merkille instituutin pyrkimykset luoda ympäristöystävälliset työskentelypuitteet sekä kaikki toimenpiteet, jotka instituutti on toteuttanut hiilijalanjälkensä ja energiankulutuksensa pienentämiseksi ja paperittoman työnkulun kehittämiseksi; suhtautuu myönteisesti myös asteittaiseen luopumiseen muovisten vesipullojen käytöstä;

24. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 4. toukokuuta 2022 antamaansa päätöslauselmaan ([3]).

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0196.